

SLOVENŠČINA

Jezikovne teme za USTNI IZPIT NA POKLICNI Maturi

1. UVOD V JEZIK:

- definicija jezika (ostali osnovni pomeni besede, preneseni pomeni), vrsti jezika
- nebesedni jezik (čas, vrste, razvoj v besedni jezik)
- besedni jezik (vrsti, čas)

2. SLOVENŠČINA KOT:

- materni, nematerni in tuji jezik

3. SOCIALNE ZVRSTI SLOVENSKEGA JEZIKA:

- knjižne in neknjižne (prostorske in interesne)
- zborni jezik (vloga, priročniki)
- narečja (narečne skupine, razlogi nastanka)
- pokrajinski jeziki in mestne govornice
- interesne govornice

4. VLOGA IN POLOŽAJ SLOVENŠČINE V RS, ZAMEJSTVU IN IZSELJENSTVU TER ORGANIH EU:

- slovenščina kot državni in uradni jezik v RS ter organih EU (ostali uradni jeziki v RS in EU)
- slovenščina v zamejstvu (države s slovenskimi zamejci, razlike med položajem/rabo slovenščine v njih)
- slovenščina v izseljenstvu (izseljenski valovi, vzroki izseljevanja, najštevilčnejše države s slovenskimi izseljenci, položaj slovenščine)

5. VLOGA IN POLOŽAJ SLOVENŠČINE V NARODNOSTNO MEŠANIH OBMOČJIH V RS:

- narodnostno mešana območja v RS (uradni jeziki naših manjšin in njihov položaj)

6. IZVOR SLOVENŠČINE IN EVROPSKE JEZIKOVNE DRUŽINE:

- razvoj slovenščine od indoevropskega prajezika do slovenščine (neposredni predniki, umestitev v jezikovno družino)
- indoevropski jeziki (satemski in kentumski, umestitev slovenščine ter jezikov okoli nas)
- slovanski jeziki (jezikovne skupine, predstavniki, umestitev slovenščine)
- neindoevropski jeziki v Evropi (jezikovne skupine ali neindoevropski jeziki v Evropi)

7. NASTANEK IN RAZVOJ SLOVENSKEGA KNJIŽNEGA JEZIKA:

- od naselitve do 16. stoletja
- 16. stoletje (protestantizem)
- 17. in 18. stoletje
- 19. stoletje (prva in druga polovica)
- 20. stoletje (prva in druga polovica)